

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi

Enstitüsü : Sosyal Bilimler Anabilim

Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı

Programı : Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ömür Ceylan

Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ekim 2011

KISA ÖZET

NÂİLÎ SÂLİH - KENZ-İ NESÂYİH (METİN-İNCELEME)

Osman Emre Miyasoğlu

Bu çalışmanın konusu İranlı Feridüddin-i Attâr'ın Pendnâme'sinin manzum şerhini yapan Nâilî Sâlih (Nâilî-i Cedîd)'in 1877 tarihinde yayınlanan Kenz-i Nesâyih adlı eserinin transkripsiyonu ve tahlilidir.

Amaç Kenz-i Nesâyih'i hem bir metin olarak günümüz Türkçesine kazandırmak, hem de içeriğinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacak bir tahlil çalışması yapmaktır.

Divan edebiyatına derinden ve uzun soluklu bir etki bırakan Pendnâme'nin pek çok tercüme ve şerhlerinden yalnızca biri olan Kenz-i Nesâyih, bir tasavvufî öğüt kitabı olarak ele alınmış ve tahlili de bu perspektifle yapılmaya çalışılmıştır.

On dokuzuncu yüzyılda kaleme alınan Kenz-i Nesâyih'te kullanılan dil ve mazmunlar halen tasavvuf kültürünün yaşadığını ifade etmesi açısından önemlidir. Kenz-i Nesâyih, tasavvufun sosyal hayattan kopuk bir münzevî yaşam alanına çekilmeye yahut itilmeye başladığı bir dönemde, "aktif bir iyi insan" olmanın mutasavvıfça bir tarifi olarak isimlendirilebilir.

Bu çalışmanın amacı, bilimsel ve sanatsal bakımdan da desteklenen bir tasavvufî altyapının mevcut olduğu Kenz-i Nesâyih aracılığıyla şiirin nasihat aracı olarak kullanıldığı eski kültürün güzel örneklerinden birini gün ışığına çıkarmaktır. Dinî öğelerin hâkim olduğu eserlere antipatiyle bakma önyargısının kırılmasına aracı olacağını tahmin ettiğimiz bu çalışmanın, nesnel ve bilimsel bakış anlayışının derinleşmesine yardımcı olacağı kanaatindeyiz. Bu konuda yapılacak küçük bir katkı bile tarih-sanat bağımızı daha da güçlendirecektir. Bu çalışmanın özetle amacı bu bağın doğru kurulmasına katkı sağlamaktır.

Anahtar Sözcükler: Kenz-i Nesâyih, Pendnâme, Nasihatnâme, Öğüt, Feridüddin-i Attâr, Nâilî Sâlih, Nâilî-i Cedîd, Tasavvuf.

University : Istanbul Kültür University
Institute : Social Sciences
Department : Turkish Language and Literature
Programme : Turkish Language and Literature
Supervisor : Prof. Dr. Ömür Ceylan
Degree Awarded and Date : MA – October 2011

ABSTRACT
KENZ-İ NESÂYİH OF NÂİLÎ SÂLİH
(TEXT-ANALYSIS)

Osman Emre Miyasoğlu

The subject of this study is transcription and analysis of *Kenz-i Nesâyih* of Nâilî Sâlih (*Nâilî-i Cedîd*) which is published in 1877, the commentary of Faridüddin al-Attar's *Pendnâme*.

Objective is to bring *Kenz-i Nesâyih* (Secret Treasure of Advice) to modern Turkish and meanwhile assist for a better understanding to it by making an analyze. *Kenz-i Nesâyih* is one of the numerous translations and commentaries of *Pendnâme*, which had a deep and perennial influence over Turkish classical literature. And this work considers the book as a sufistic advice book and analysis is made by this perspective.

As been written in nineteenth century, language and images used in *Kenz-i Nesâyih* proves the continuity of the sufistic culture. *Kenz-i Nesâyih* can be called as a mystic description of being an "active and a good person" in an age which there were efforts to shove sufism to a hermitic area snapped from social life.

With this work aim is to rake up *Kenz-i Nesâyih*, which has a sufistic background supported with science and art, one of a valuable example of classical culture which uses poetry to advice people. We suppose this work will help to overcome the prejudice of esteeming Works which are build with religious items. And we believe this work will also assist to overcome antipathy against this sort of works and deepen the scientific and objective viewpoint. Any contribution in this matter will be worthy for strengthening the link between history and art.

Briefly the objective of this work is to give some help to set up this link accurately.

Key Words: *Kenz-i Nesâyih*, *Pendnâme*, Book of Advice, Counsel, Faridüddin al-Attâr, Nâilî Sâlih, Nâilî-i Cedîd, Sufism